

Gujarati Foundation Elective - IDS

એસ.વાય.બી.એ. (EXTERNAL YEARLY)

(વર્ષ - ૨૦૨૧ -૨૨ , ૨૦૨૨ -૨૩ , ૨૦૨૩ -૨૪)

સાહિત્ય વિવેચનના સિદ્ધાંતો

(Principles of Literary Criticism)

હેતુ : - વિદ્યાર્થીઓ સાહિત્ય વિવેચનના સિદ્ધાંતોથી પરિચિત થાય.

એકમ : ૧ (૧) પૂર્વ - પશ્ચિમના વિદ્વાનોએ આપેલી કાવ્યની વિવિધ વ્યાખ્યાઓ.

(૨) મમ્મટની કાવ્યની વ્યાખ્યા.

(૩) કાવ્યના હેતુ

(૪) ભરતના રસસૂત્રનો પ્રાથમિક પરિચય

એકમ - ૨ કલાની વિવિધ વ્યાખ્યાઓ , લલિત - લલિતેતર કળા વચ્ચેનો ભેદ

એકમ - ૩. અનુકરણ વાદ, પ્લેટો , એરીસ્ટોટલનાં સંદર્ભે

રંગદર્શિતાવાદ, સૌષ્ઠવવાદ, વાસ્તવવાદ અને ભાવનાવાદની સાદી સમજ

એકમ : ૪. સાહિત્યના વિવિધ સ્વરૂપો : આખ્યાન, ખંડકાવ્ય, સોનેટ, ટૂંકીવાર્તા, નવલકથા

એકમ : ૫. (૧) વિવેચન એટલે શું ? વિવેચનનું કાર્યક્ષેત્ર.

(૨) ઉત્તમ વિવેચનના ગુણ - લક્ષણો

સંદર્ભગ્રંથ :

૧. ઉપક્રમ - જયંત કોઠારી
૨. ભારતીય કાવ્ય સિદ્ધાંતો - જયંત કોઠારી
૩. ટૂંકી વાર્તા કથનરીતિ - શરીફા વીજળીવાળા
૪. નવલકથા - શિરિષ પંચાલ
૫. નવલકથાનું સ્વરૂપ - પ્રવીણ દરજી
૬. વિવિધ સાહિત્યકવાદો - યશંવત ત્રિવેદી
૭. સાહિત્ય વિવેચનના સિદ્ધાંતો - મૂળ લેખક - એબર કોમ્બી, - અનુ.- નગીનદાસ પારેખ
૮. સાહિત્ય વિવેક - મૂળ લેખક - વર્સ ફોલ્ડ - અનુ. નગીનદાસ પારેખ
૯. પ્લેટો-એરિસ્ટોટલની કાવ્ય વિચારણા
૧૦. ટૂંકી વાર્તા - વિજય શાસ્ત્રી